

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-548/22-E

Název	Mateřská škola Borová, okres Svitavy
Sídlo	569 82 Borová 106
E-mail	info@msborova.cz
IČ	71 003 045
Identifikátor	600 099 563
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Lenka Vaňáková
Zřizovatel	obec Borová
Místo inspekční činnosti	Borová 106
Termín inspekční činnosti	25. a 31. 5. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Borová, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem a školní jídelny, která zajišťuje stravování dětí, žáků a zaměstnanců v budově školy.

Vzdělávání probíhá ve dvou částečně věkově smíšených třídách (3-5 roků, 5-6 let) podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Krok za krokem celým rokem*. V době inspekční činnosti bylo zapsáno 53 dětí, z toho tři děti s odkladem povinné školní docházky a 10 dětí v posledním ročníku před nástupem do základní školy. Šest dětí využívá z důvodu převyšujícího zájmu o školu režim vzdělávání formou tzv. *sdílených míst*.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci od ledna 2020, uplatňuje vstřícný a aktivní styl řízení. Je patrné, že sleduje chod celé školy, snaží se o postupné zkvalitňování podmínek vzdělávání, nastavuje systém kontrolní i hodnotící činnosti. Ke koncepčnímu plánování by přispělo stanovování priorit a průběžných kroků, včetně konkrétních nástrojů k jejich dosahování. Většinu povinností spojených s organizací a vzdělávacím procesem má ředitelka ve své kompetenci. Pedagogické vedení školy jí znesnadňuje zajišťování provozu školní jídelny pro žáky sousední základní školy. Vhodné by bylo zvážit možnost delegování části provozních záležitostí na jiné zaměstnance (např. vedoucí školní jídelny).

Součástí vize školy, stanovené ve školním vzdělávacím programu, jsou cíle směřující k vytváření kladného vztahu dětí k přírodě, rozvoji pohybových dovedností, bezproblémovému přechodu do základní školy a především k prohlubování dobrých vztahů s rodiči dětí i se zřizovatelem. Ty jsou založeny na partnerském přístupu a aktivní spolupráci. Zlepšení prostředí školy přinesla rekonstrukce školní jídelny, která příznivě oddělila organizaci stravování dětí a žáků. Třída *Sovičky* (starší děti) využívá jídelnu v době oběda, její menší prostory však znesnadňují sebeobsluhu dětí. Prostedí školy je čisté a vkusné, je bohatě doplněno výtvyry dětí a pedagogů. Třídy poskytují dostatek prostoru ke kolektivním, skupinovým i individuálním činnostem. Nábytek je postupně obnovován, některý však již vykazuje známky opotřebovanosti (skříňky, koberec). Žádoucí je i postupná obnova herních prvků na zahradě školy, která je ve spolupráci se zřizovatelem udržovaná a vytváří dobré podmínky pro činnosti pohybové, tvořivé i pěstitelské. V rámci projektu *Ekoškola* byly ve spolupráci s rodiči nově vybudovány záhony, zasazeny ovocné keře a dřeviny, což rozšiřuje možnosti jejího využití a posiluje vztah dětí k přírodnímu prostředí. Úplata za vzdělávání není vybírána, vhodné by bylo zvážit její finanční přínos pro další zlepšení materiálních podmínek školy.

Vzdělávání v mateřské škole zajišťují čtyři učitelky (včetně vedoucí učitelky) s plnými úvazky a jedna učitelka s úvazkem 0,25. Nastavení služeb souběžného působení pokrývá dobu pobytu venku, nedostačuje již na překrývání v čase hlavního vzdělávacího bloku, to by vhodně podpořilo možnosti zařazování různorodých forem výuky. Pravidelné sdílení zkušeností v rámci školy, jednání pedagogické rady, hospitační činnost ředitelky a záměrné další vzdělávání pedagogů přispívají ke zvyšování odborné úrovně vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Třídní plánování vychází z integrovaných bloků školního vzdělávacího programu, které zahrnují všechny oblasti vzdělávání. Průkaznější vyhodnocování naplňování očekávaných výstupů by zvýšilo možnosti dalšího záměrného působení na úrovni třídy i jednotlivců.

Denní režim umožňoval vyvážené střídání spontánních a řízených činností, vycházel z potřeb a zájmů dětí, vyhovoval jejich individuálním potřebám. I děti později přichozí měly dostatek příležitostí k zapojení do volných her, či výběru z bohaté didakticky zaměřené nabídky. Při volných hrách děti přirozeně komunikovaly a spolupracovaly, dodržovaly

stanovená pravidla soužití. Učitelky děti nenásilně motivovaly k připraveným aktivitám podporujícím záměrné vzdělávání. Děti při nich procvičovaly jemnou motoriku, grafomotoriku, zrakově pohybovou koordinaci, rozvíjely logické myšlení, zrakovou i prostorovou orientaci. Výtvarné techniky podporovaly jejich tvořivost, rozvoj fantazie a vhodné pracovní návyky. Příznivé by bylo cílené zařazování různých forem práce (práce ve dvojicích, skupinová, kooperativní), při kterých by byly více rozvíjeny kompetence sociální a k řešení problémů. Také nabídka různých stupňů obtížnosti, by zvýšila možnosti pedagogického působení a dalšího rozvoje dětí. Učitelky využívaly příležitosti k zařazování preventivních logopedických chviliek. Téma přirozeně prolínalo celým dnem včetně pobytu venku, který navazoval a doplňoval učivo reálnými situacemi i umožňoval dynamické pohybové aktivity v přírodním terénu. K podpoře environmentálního povědomí přispívá experimentování, vhodné využívání okolního přírodního prostředí i zahrady školy, kde učitelky společně s dětmi pečují o záhonky se zeleninou a bylinkami.

Přátelský a podporující styl, partnerská a respektující komunikace přispívaly k příjemné atmosféře ve třídách. Učitelky dětem poskytovaly pozitivní hodnocení, částečně je vedly k sebereflexi. Příležitosti konkrétní zpětné vazby, hodnocení pokroku jednotlivců a vrstevnické hodnocení využity nebyly.

Děti mají k dispozici po celou dobu jejich pobytu ve škole dostatečné množství nápojů. Návyk doplňování tekutin zatím nemají zautomatizován, proto je třeba je upomínat. Průběžná organizace svačiny umožňovala respektování individuálních potřeb dětí a plynulost dopoledního vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

O vzdělávacích pokrocích dětí vedou učitelky průběžné záznamy, které zachycují vývoj dítěte v jednotlivých oblastech, jejichž součástí je i kresba postavy a výběrově pracovní listy. Jejich záměrné využívání k vytváření cílené vzdělávací nabídky v souladu s potřebami jednotlivců (tzv. individualizace) je realizováno jen ojediněle, učitelky více vycházejí z aktuálních situací. Pro děti s odkladem povinné školní docházky jsou vypracovány plány jejich rozvoje, které přispívají k záměrnému pedagogickému působení a postupnému odstraňování nerovností ve vývoji.

V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností, dokázaly spolupracovat. Samostatně rozvíjely konstruktivní, námětové i společenské hry. Při nich se chovaly družně, prokázaly schopnost podřídit se stanoveným pravidlům, vzájemná komunikace probíhala bez zábrán. Uměrně věku a osobním možnostem uměly vést rozhovor, zformulovat myšlenky a vyjadřovat se ve větách. Pod vedením učitelek prezentovaly písně, básně a říkadla, dovedly je rytmizovat i doprovázet pohybem. V průběhu výtvarných a pracovních aktivit děti využívaly odlišné techniky, různorodé materiály, měly vytvořeny pracovní návyky a přiměřeně rozvinutou jemnou motoriku. Samostatně uplatňovaly běžné dovednosti z oblasti sebeobsluhy, hygienických a společenských návyků, starší děti používaly přístroje. Při pohybových činnostech ovládaly základní dovednosti, vědomě napodobily jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobily jej podle pokynu, zvládaly orientaci ve třídě i v přírodním terénu.

Starší děti rozlišovaly počáteční hlásky ve slovech, rytmizovaly slabiky, poznávaly některá čísla a písmena, většina z nich se uměla podepsat. Samostatně řešily problémové situace, dokázaly se přiměřeně soustředit, pracovat podle pokynů a uplatňovat základní myšlenkové operace. Méně často využívaly techniky zpětné vazby a hodnocení společné práce. V oblasti

matematických představ se orientovaly v číselné řadě do deseti, poznávaly geometrické tvary, třídily předměty podle společných znaků, používaly základní časové pojmy.

Dětem v posledním roce před vstupem do školy je pravidelně věnována podpora formou činnostního učení se zaměřením na budování klíčových kompetencí směřujících k plynulému přechodu k základnímu vzdělávání. Také úzká spolupráce se sousední základní školou, účast učitelek u zápisu, vzájemné návštěvy, sdílení zkušeností a společné akce propojují návaznost vzdělávání.

Výsledky své práce děti prezentují při slavnostních příležitostech v obci a na společných akcích s rodiči, do kterých se rodiče aktivně zapojují (např. zdobení velikonočního stromu, tematické slavnosti, budování environmentální části zahrady). O aktuálním dění, probíraném obsahu výuky a individuálních pokrocích dětí jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím nástěnek, při každodenním kontaktu, na společných i individuálních schůzkách, nově i formou komunikační aplikace.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo ke změně na pozici ředitelky,
- průběžné zlepšování materiálního prostředí školy, nově vybudované oddělené stravování dětí a žáků.

Silné stránky

- Podnětné prostředí, plynulá organizace, pozitivní klima procesu vzdělávání, podporující přístup učitelek,
- bohatá nabídka didakticky zaměřených aktivit napomáhá přirozenému zájmu dětí o činnost i ucelenosti obsahu vzdělávání,
- vhodné využívání přírodního prostředí k prožitkovému učení a k rozšiřování znalostí o přírodě, aktivní zapojení rodičů dětí,
- systematická práce s předškoláky a pravidelné činnostní aktivity posilují návaznost přechodu do základní školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší uplatňování různorodých forem vzdělávání a systematické využívání hodnotících nástrojů ze strany dětí i pedagogů,
- ojedinělé využívání výsledků pedagogické diagnostiky k diferenciaci vzdělávání podle individuálních potřeb a možností dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat různé formy práce, především u starších dětí častěji využívat kooperativní a skupinové činnosti k podpoře spolupráce a rozvoji komunikačních dovedností,
- využívat častěji vhodné příležitosti k dovednosti sebereflexe a vrstevnickému hodnocení, používat k tomu různé formy a techniky i hodnotící nástroje ze strany pedagogů,
- cílevědomě využívat výsledky pedagogické diagnostiky pro vytváření individualizované vzdělávací nabídky,
- věnovat větší pozornost průběžnému sledování výstupů vzdělávání,

- posoudit možnosti efektivního řízení školy a případného delegování kompetencí,
- zvážit zavedení úplaty za vzdělávání za účelem zlepšování materiálních podmínek školy,
- zvýšit čas souběžného působení pedagogů v době dopoledních řízených aktivit.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 24. 5. 2022
2. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 1. 2021
3. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídách mateřské školy, školní rok 2021/2022
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Krok za krokem celým rokem* s platností od 1. 9. 2021
5. Školní řád mateřské školy s účinností od 12. 1. 2021
6. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
7. Školní matrika, školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
8. Rozpis přímé pedagogické činnosti, školní rok 2021/2022
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022
10. Třídní knihy, školní rok 2021/2022
11. Přehled docházky, školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
12. Záznamové listy individuálního rozvoje dětí docházejících do mateřské školy ve školním roce 2021/2022
13. Dokumentace dětí s odloženou povinnou školní docházkou, školní rok 2021/2022
14. Plány pedagogické podpory pro děti s potřebou podpůrných opatření na školní rok 2021/2022
15. *Vlastní hodnocení školy školní rok 2020 - 2021*
16. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
17. Dokumentace kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
18. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-50/16-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Dvořáková v. r.

Mgr. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Mgr. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 15. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Lenka Vaňáková, ředitelka školy

Bc. Lenka Vaňáková v. r.

V Borové 15. 6. 2022